

Werken op taluds en hellingen

Inhoudsopgave

- Wat is de gewenste situatie?
- Maatregelen
- Toelichting op de maatregelen
- Checklist
- Meer informatie

Goedgekeurd door Sociale Partners

Geactualiseerd: maart 2024

Werken op taluds en hellingen brengt gevaren met zich mee. Als de machine kantelt of wegglijdt, kan de chauffeur bekneld raken of in het water terechtkomen. Langdurig werken op een talud of helling kan zorgen voor een scheve houding in de machine.

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ De machine kantelt niet en glijdt niet weg.
- ✓ Er kunnen geen personen onder een kantelend mobiel voertuig terecht komen.
- ✓ De medewerker krijgt geen gezondheidsklachten door het werken in een scheve houding.

Maatregelen

- ➔ Voorkom het werken op een talud of helling.
- ➔ Gebruik een geschikte machine voor het werken op een talud of helling.
- ➔ Werk met machines met een cabine of rolbeugel. Dit samen met het gebruik van de veiligheidsgordel.
- ➔ Zorg voor voldoende afwisseling van de werkzaamheden.
- ➔ Stem de kennis en ervaring van medewerkers af op de gevaren van de omgeving en het werk.

Toelichting op de maatregelen

1. Voorkom het werken op een talud of helling

- Werk bij voorkeur vanaf het vlakke deel boven of onder de helling, bijvoorbeeld met een hydraulische arm. Dit voorkomt een scheve houding en verlaagt het kantelrisico. Beoordeel vooraf hoe het werk op het talud of helling veilig kan plaatsvinden.
- Als het werk niet vanaf het vlakke deel bovenop of onderaan de helling gedaan kan worden, gebruik dan een op afstand bedienbare maaier, een maaitrekker met een laag zwaartepunt of een andere veilige en ergonomische maaimethode en houd dan rekening met:

- de hellingshoek (deze hangt af van de techniek en de hieronder genoemde factoren);
- de bodemgesteldheid;
- de draagkracht van de bodem;
- kuilen, gaten en andere obstakels;
- vochtigheid (bij natte bodem bestaat een grote kans op glijden);
- de begroeiing;
- de weersgesteldheid en de weersverwachting;
- de situatie onderaan de helling (verkeer, (on)diep water).
- Zorg dat er bij stationaire werkzaamheden met een machine gewerkt kan worden die vlak staat. Soms kan het noodzakelijk zijn om rijplaten te gebruiken om de machine vlak te zetten.

2. Gebruik een geschikte machine voor het werken op een talud of helling

- Werk met CE-gemarkeerde machines en uitrustingsstukken, inclusief documentatie en gebruikshandleiding. Trekkers zijn uitgezonderd van de CE-markering*.

Afbeelding: trekker op talud. Landbouw- en bosbouwtrekkers, motorvoertuigen en hun aanhangwagens die vallen onder richtlijn 2007/46/EG en 2003/37/EG en voertuigen die vallen onder richtlijn 2002/24/EG zijn uitgezonderd van de Machinerichtlijn (CE)

- Voorkom losse spullen in de cabine.
- Gebruik een trekker met contragewicht of een taludmaaier.
- Voorkom dat personen in het water gaan vallen door afspraken te maken over het zekeren. Dit geldt voor bosmaaiwerkzaamheden of het werken met een balkmaaier op steile hellingen en taluds aan het water.
- Zorg dat een veilige werkwijze toegepast wordt; bijvoorbeeld tijdens het zwenken wordt met de cabine van het water weggedraaid, zodat de machinist de cabine altijd kan verlaten bij een te water geraakte machine!
- Zorg voor een life-hammer op een vaste plaats in de cabine.
- Werk bij maaiwerkzaamheden die niet vanaf het vlakke deel gedaan kunnen worden met:
 - een op afstand bestuurbare maaier die automatisch moet stoppen als deze het controlegebied verlaat. Indien er onder normale gebruiksomstandigheden werknemers kunnen worden aan- of klemgereden, moet deze zijn uitgerust met voorzieningen die bescherming tegen deze gevaren bieden, tenzij er andere geschikte voorzieningen aanwezig zijn om het gevaar van aanrijdingen te beperken. Gebruik bij te steile stukken (waarbij de machine niet meer zelf tegen het talud op kan rijden) een lier om de maaier te kunnen fixeren.
 - of: een vierwielige trekker met laag zwaartepunt
 - of: een tweewielige trekker

	veiligheid	fysieke belasting	werksnelheid
hydraulische arm met maaier	++	+/-	+

op afstand bestuurbare maaier	++	+	-
vierwielige trekker met laag zwaartepunt	+/-	+/-	++
tweewielige trekker	+/-	-	+/-

Overzicht van ingeschatte scores m.b.t. veiligheid, fysieke belasting en werksnelheid bij drie maaitechnieken op taluds

3. Werk met machines met een cabine of rolbeugel. Dit samen met het gebruik van de veiligheidsgordel

- Stel hoge eisen aan machines die ingezet worden bij het werk op taluds of hellingen. Denk o.a. aan;
 - Cabines moeten beschikken over een ROPS = Roll Over Protection Structure (System). ROPS is de rolkooi, beugel of frame ter bescherming van de inzittenden van voertuigen bij kantelen of omrollen. Ook bij een machine met een laag eigen gewicht. Als een machine kantelt blijkt de machinist te vaak bekneld te raken, soms met fatale afloop.
 - Veiligheidsgordel op de zitplaatsen en check of die gebruikt wordt.
 - Ook bij de aanwezigheid van veiligheidsbeugels en deuren is het ook noodzakelijk een veiligheidsgordel te dragen.
 - Laag eigen gewicht;
 - Laag zwaartepunt;
 - Goede balans van de machine of trekker en maaier / maaiaarm;
 - Een goed onderhouden, instelbare en luchtgeveerde stoel
- Bepaal vooraf of de machine geschikt is om op hellingen en taluds, in een bepaalde hellingshoek, te werken.

4. Zorg voor voldoende afwisseling van de werkzaamheden.

- Zorg voor voldoende taakrotatie, wissel werkzaamheden op helling en taluds af met andere werkzaamheden.

5. Stem de kennis en ervaring van medewerkers af op de gevaren van de omgeving en het werk.

- Zorg dat de machinist / bediener voldoende deskundig en competent* is en een aantoonbare instructie heeft ontvangen.
- Laat de medewerkers de checklist dagelijkse praktijk uit dit stuk voor aanvang van de werkzaamheden doornemen
- Bespreek de bijzonderheden met de betrokkenen.
- Geef anderstaligen in een voor hen begrijpelijke taal voorlichting en instructie.
- Raadpleeg de arbocatalogustekst [Werken langs de weg](#).
- Bij werk in de buurt van water; raadpleeg [Werken langs of bij het water](#).

* Competentie is een reeks kennis, capaciteiten, vaardigheden, ervaringen en gedragingen die leiden tot effectieve prestaties.

Afbeelding: Op afstand bestuurbare maaier

Afbeelding: Tweewielige trekker met speciale noppen voor taluds (i.v.m. het geluid worden hier otoplastieken gedragen).

Afbeelding: Taludmaaier

Afbeelding: trekker met laag zwaartepunt

Overige aandachtspunten

- Zorg dat storingen opgelost worden als de machine vlak staat. Zie ook de arbocatalogustekst [Opheffen van storingen aan](#)

[machines.](#)

- Laat chauffeurs de werkzaamheden stoppen zolang er zich personen in de werkzone van de machine ophouden.

Jeugdigen

- Zorg bij jeugdigen van 16 en 17 jaar voor voldoende en adequaat toezicht.
- Jongeren, onder de 16 jaar, mogen deze werkzaamheden niet uitvoeren.
- Zie de tekst over [jongeren](#) in de Arbocatalogus.

Checklist

- Werk volgens de instructies en afspraken die in het bedrijf zijn gemaakt.
- Voorkom overbelasting van de machine.
- Houd rekening met de gewichtsverdeling van de machine om kantelen te voorkomen.
- Werk met de maaier of klepelbak aan de hoge kant van het talud.
- Draai met je cabine weg van de sloot bij zwenken.
- Werk niet te dicht bij de slootkant.
- Stop het werk wanneer derden te dichtbij komen.
- Gebruik de veiligheidsgordel van de trekker of zelfrijdende machine.
- Ga regelmatig van de machine af, blijf niet de hele dag zitten.
- Bij het verlaten van de machine: zet deze, zo mogelijk, op een vlak deel, gebruik de handrem en haal de contactsleutel eruit.
- Rij de machine bij een storing eerst naar een vlak gedeelte. Zet daarna de motor af.
- Meld ernstige of terugkomende storingen aan de leidinggevende. Gebruik een defecte machine niet meer.
- Bij het werken met een tweewielige trekker; Zorg dat je niet onder de tractor komt en blijf weg van de plaats waar de tractor terecht komt als deze gaat omvallen.

[Download LMRA Werken op hellingen en taluds als PDF](#)

LMRA – Werken op taluds en hellingen

Doe de LMRA

• Ben jij veilig?

- Heb je voorlichting en instructies gehad?
- Je voelt geen angst om op een helling of talud te werken?
- Draag je de veiligheidsgordel?
- Is alles gedaan om kantelen te voorkomen?

• Zijn je machines in orde?

- Is je machine geschikt voor werken op het talud?

• Is je omgeving veilig?

- Stop je het werk als er mensen in de buurt zijn?

Alles in orde?

Veel werkplezier!

1x Nee? STOP

Los het probleem op.
Lukt dat niet?
Meld het je
leidinggevende.

Bekijk hier de
Arbocatalogus

gezond, vitaal en veilig werk

- Arbocatalogustekst:
 - [Veilig werken met tweewielige trekkers](#)
 - [Veilig werken met vierwielige trekker](#)
 - [Werken langs de weg](#)
 - [Werken langs of bij het water](#)
 - [Werken met de bosmaaier](#)